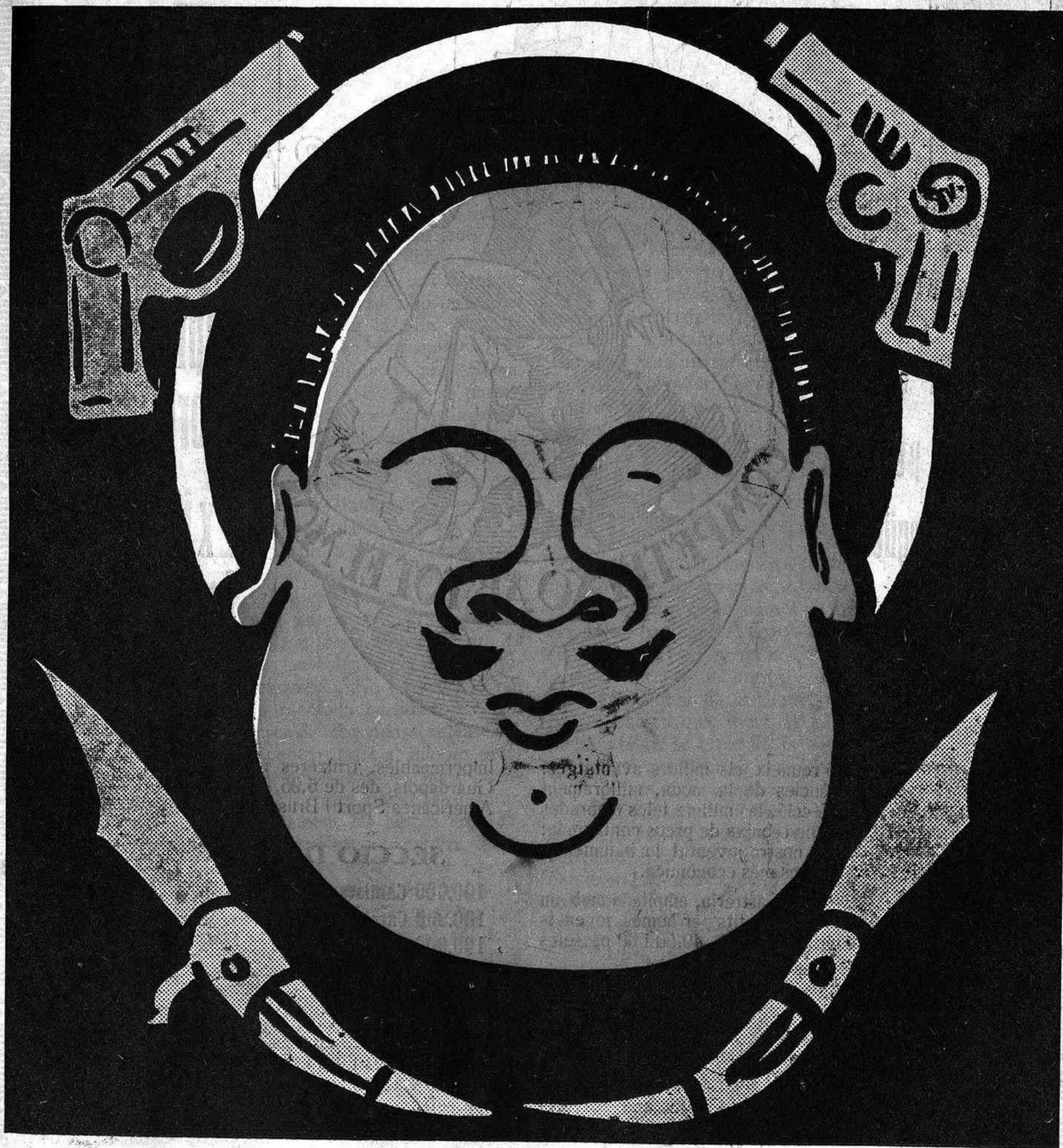

Barcelona, 12 de juny de 1931

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

ANY LV-2710

Preu: 20 cts. - Atrassats, 40

San Anido, que, per ara, no ha vuelto

Benemèrit fundador del pistolisme a Barcelona.

CASA BASTIDA

Passeig de Gràcia, 18 - Telèfon núm. 15247 - BARCELONA

Gran BASAR de Sastreria i Camiseria, sistema Nordamericà i a preus de gran liquidació

La nostra modernitat ens posa fora de tota competència per les raons següents

52 anys
d'experiència
Capital propi
formidable
Existències
fantàstiques

La nostra producció reuneix els millors avantatges: adaptació a les exigències de la moda, millorament progressiu de la confecció, les millors teles emprades en les nostres labors, una rebaixa de preus continuada; tot això per oferir a la nostra joventut la indumentària més excel·lent i ensems més econòmica.

Secció preferent: la de Sastreria, ampliada amb un assortit immens i selecte de vestits per homes, jovenets i nois de totes les edats, des de 25, 40, 50 i 60 pessetes els més bons.

100.000 pantalons, a 5, 8, 10, 12 i 15 pessetes els més superiors.

En la Secció de Mida trobareu un assortit selecte de llanetes i estams de bon gust, última creació, i tall anglès, a 50, 60, 70, 80, 90 i 100 pessetes.

Tenim muntada una Secció ultraràpida que pot presentar els encàrrecs a les quatre hores.

Els nostres viatges continus a París i Londres ens permeten oferir la moda en el seu darrer moment. Les nostres escaparates us ho demostren.

Impermeables, trinxeres i Plomes, des de 15 ptes.
Guardapols, des de 5,95, i gorres, des de 0,95 ptes.
Americanes Sport i Bruses Golf, des de 25 ptes.

SECCIÓ DE CAMISERIA

100.000 Camises blanques, des de 3,95 pessetes

100.000 Camises color, des de . . . 4,95 "

100.000 Païames, des de . . . 5,95 "

100.000 Calçotets, des de . . . 1,95 "

En la Secció de Camises i Calçotets a mida, tenim una gran existència en teles i dibuixos de totes classes, fins les més fines i selectes, que oscil·len, els calçotets, de 4 a 10 pessetes, i les camises, des de 10 a 25 pessetes.

Tots els nostres clients són obsequiats amb diversos presents i segells d'Estalvi Popular de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis.

Generalitat de Catalunya - Departament de Cultura i Turisme

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona.

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

“Carrer de Salvador Seguí”

A ésser el que signa qui va pregar als seus amics els tinents d'alcalde senyors Aragai i Ventós i als regidors senyors Bertran de Quintana i Escofet que portessin a la deliberació i aprovació del Consistori Municipal la proposta de donar el nom de Salvador Seguí a un carrer de Barcelona. Ho feren amb prou fortuna per tal que la dita proposta fos aprovada per unanimitat. Barcelona estava en deute amb Salva-

dor Seguí. Salvador Seguí ha estat potser, i sense potser, la consciència política més clara que ha existit en la intervenció i grandesa de la Confederació Nacional del Treball. Hem dit consciència política, i ho tornem a repetir. No ens hem pas equivocat. Però per política no entenem pas, en aquest cas, sentit electoral de la lluita, sinó sentit de l'organització d'un poble, que altra cosa no vol pas dir el mot indicat. Salvador Seguí, a qui se li deu l'homenatge d'una biografia per a exemple de tots els homes que ara i més tard dirigiran l'obra “política” de la Confederació Nacional del Treball”, va ésser un noi tota la seva vida. Era alt, gras, simpàtic, cordial, eufòric. Reia amb un to infantívol meravellós, les seves paraules dringaven en totes les converses en to viu i expressiu. No covava cap odi personal contra ningú, ni cap rancúnia bastarda. Era un adversari lleial, despert i comprensiu. En vida seva, la Confederació arribà a la màxima popularitat i al màxim prestigi. En dir la paraula “organització”, tots els obrers sentien l'emoció d'una nova vida i d'una nova prosperitat. Salvador Seguí coneixia perfectament els homes en tractar-los una sola vegada. No s'equivocava de gaire, i els vius que s'hi acostaven amb ànim de treure'n suc i bruc, no tenien d'ell la col·laboració que cercaven. Sabia que la revolució social no era pas possible fins que el poble tingués un elevat sentit de la seva responsabilitat política; sabia també, i ho deia, que calia donar a tots els homes mitjans per al seu alliberament espiritual i per a la seva educació i cultura. Comprenia, i ho advertia, que abans que organitzar la revolució social, dita en un famós manifest en el qual es féu esment per primera vegada de que la Confederació era “Comunista-Llibertària”, calia donar al proletariat un contingut espiritual i una selecció d'homes capaços de dur a terme per la seva preparació l'afirmació del triomf fàcilment aconseguit. “—Es més fàcil guanyar que mantenir-se — deia —, i la prova està en que els comunistes russos tenen més feina a organitzar la victòria que a enderrocar el tsarisme. Per tal que el traspàs sigui més fàcil, cal que es vagi a elevar el treballador al mateix

nivell intel·lectual que té la burgesia per a poder prendre-li fàcilment els seus instruments i les seves eines. La Revolució francesa es va guanyar perquè era superior moral i intel·lectualment la burgesia a l'aristocràcia; la Revolució russa es va guanyar perquè els homes que duïen la revolució eren superiors a les mediocritats democràtiques dels kerenskians. Cal, doncs, donar al proletariat la cultura que li manca, per tal que en ocupar els llocs que prengui als burgesos i a llurs intel·lectuals, aquests no es trobin a faltar”.

Salvador Seguí posava la seva mirada en l'obra de cultura que calia realitzar. Per això volia aixecar el Palau del Treball, on hi trobarien escoles no els nois, sinó els joves que devien preparar-se per a passar del treball mecànic i automàtic al treball-consciència. Però mentrestant, volia enfortir l'organització sindical per tal que en les lluites contra l'excessiu capitalisme els obrers hi tinguessin la major part de guany. Salvador Seguí tenia un temperament polític extraordinari. Sabia convertir en guanys fins les vagues perdudes; sabia donar a l'organització l'espiritualitat i la vitalitat que saben donar els homes genials a les coses administratives. Els obrers, mentre tingueren davant En Salvador Seguí, es sentiren segurs i mestres dels seus nervis. Seguí i Pestanya es compenetraven i s'agermanaven, encara que no ho semblés, habilidosament. Mort ell, l'organització es trobà sense el seu home. Això demostra plenament que la igualtat dels homes no arriba a la intel·ligència. La intel·ligència és la única virtut que diferencia els homes.

Per tota l'obra feta en defensa dels ideals proletaris; per la tasca d'enlairar-los espiritualment; per la gran idea de convertir en força la voluntat proletària, Salvador Seguí mereixeria tenir, com Pau Iglésies, el seu mausoleu al cementiri barceloní. Perquè Salvador Seguí, assassinat estúpida i cruelment al carrer de la Cadena, no fou una víctima més d'aquell terrorisme llunyà i potser desaparegut per sempre per a honor de la Ciutat, sinó “la” víctima que queia perquè sabien que, mort ell, el sentiment de l'organització podia afeblir-se i perdria la seva guia. D'haver viscut ell, qui sap el que haurien estat els vuit anys de Dictadura.

I potser, per aquestes raons, ens dol que hagin donat el nom de Salvador Seguí al carrer de la Cadena. El nom de Seguí mereixia una via més ampla i més viva, més treballadora, més proletària. El carrer del Marquès del Duero, per exemple, hauria estat el carrer exemplaríssim de Salvador Seguí. A la fi, al cafè Espanyol, als teatres del Paral·lel, fou on deixà una gran part de la seva activitat proletària, ja organitzant moviments, mantenint vagues, donant mítings, conferències o discutint amb els que s'oposaven a la marxa ascendent del proletariat. Ja que se sap que l'Ajuntament està molt ben disposat per a donar un nom a un carrer de la ciutat, bé es podria treure el del Marquès del Duero — ampla via urbana, treballadora a la matinada, alegre, d'alegria proletària a les nits i els diumenges — i oferir-li a qui va donar la seva vida per la prosperitat proletària.

FRANCESC MADRID

**Demà, dissabte, no deixeu de comprar
“LA CAMPANA DE GRACIA”**

“DOÑA MARIQUITA” I “EL MATÍ”

Les planes de “El Matí” són una cosa inefable.

En aquests darrers temps de legislació republicana, sobretot, la cosa ha arribat al seu punt més tendre

Cal obrir-lo: “El Sagrat Cor i les eleccions”. — “Abusos de la llibertat”. — “Paraules del Sant Pare”. — “Junta diocesana d'electors”. — “Com han de votar els lluisos”. — “L'ensenyament laic o l'anticrist”, etc., etc.

I per a tot — Revolució, Finances, Ensenyança, Eleccions — sempre tenen una pastoral a punt. En fi, una veritable bisbemanía...

Però, per què no propaguen, en canvi, els homes de “El Matí” les pastorals del bisbe de Tortosa? Per què fins n'esborren el seu nom del diari?

¿Perquè és un bisbe, potser — ah! el bon pastor! — que mostra un zel excèssiu envers el tresor artístic de les seves ovelles?

No! Això són filigranes sense importància... Filigranes de pastor... El que passa és, senzillament, que el senyor bisbe de Tortosa té vedada la lectura de “El Matí” als capellans de la Diòcesi...

—Si volen condemnar-se — diuen que diu Sa Il·lustríssima — que llegeixin “El Diluvio”. Almenys està escrit en castellà!

CORPUS CHRISTI

Hi hagué un Corpus revolucionari: el Corpus de Sang, el dels segadors, el que causà la mort del comte de Santa Coloma, virrei de Catalunya que — si volem ésser francs — no havia comès els disbarats, les animalades, les injustícies que després han comès molts governadors de Barcelona, sense que el poble els arrossegés i en fes pilota.

Aquest d'aquest any ha estat el primer Corpus republicà. No s'han celebrat processons, no s'ha interromput el trànsit. Això sembla que ha desesperat els nostres cavernaris, els nostres llanuts. Segons ells, és un atemptat a la religió no poder sortir els gegants i les trampes al carrer en un dia com aquest, sense pensar que els gegants i les trampes hi surten tot sovint, al carrer: és un atemptat a la religió que en un dia com aquest no s'interrompi el trànsit, ni es tirin ginesta, paperets, serpentines; ni les devotes joves puguin gaudir el pler de les arrambades, talment com al cinema.

Veritablement, el que aquest any tot això no hagi pogut ésser possible, és una gran pèrdua per a la religió.

De totes maneres, els catòlics cavernaris — que, en el fons, són els pitjors enemics del Crist — han volgut fer la pau. I han adornat amb draps i domassos balcons i finestres... amb els draps i domassos que no llüiren quan la proclamació de la República, quan l'arribada de Alcalà Zamora, quan l'arribada de Marcellí Domingo. I en aquests draps i domassos hi han posat unes lletres que deien: “Som catòlics”, com si l'ésser catòlic d'aquesta mena fos un motiu d'orgull.

A Calella ha caigut i s'ha quedat feta una truita, una avioneta carregada de proclames catòlics. La tripulaven un oficial de marina i un metge. Però el cel no els ha ajudat: les proclames estan en poder de la policia i els tripulants de l'avioneta a la presó.

I és que el cel es veu que no està per aquesta mena de catolicisme estúpid, intransigent, negat, cavernari.

A més a més dels draps i domassos — en els quals s'hi llegeix “Som catòlics”, perquè no pot llegir-s'hi “som cristians” —, aquesta gentussa s'ha llençat al carrer en ramada i ha assaltat botigues i pisos amb uns plecs de paper per a recollir firmes a favor de la no expulsió dels seràfics jesuïtes.

A nosaltres aquesta actitud no ens indigna. Al contrari: ens diverteix. Si haguessin vingut a casa nostra, fins els hauríem fet un interviu. Però, llástimosament, a casa nostra no hi han vingut. Sabien que els hauríem rebut a cops d'escombria. Altrament, aquesta gent sols acuden a demanar la firma als analfabets o poc menys.

Aquests domassos, aquests draps, aquests rètols, sobretot, de “Som catòlics”, no volen dir “Som catòlics”. Volen dir: “Som enemics de la República”.

VIRAI

Proses ciutadanes

TOTA UNA AUTORITAT

Quan escrivim aquestes ratlles, encara no sabem quina serà la persona que ha de succeir el ciutadà Companys en el càrrec de governador civil de la “província” de Barcelona.

Hem dit succeir-lo i no substituir-lo. Entenem que En Companys no se'l pot substituir així com així. Podrà trobar-se — indubtablement — una altra persona que tingui moltes ganes de treballar i vulgui anar al govern civil animat dels millors desitjos i disposat a plantar cara als conflictes que desgraciadament es precipiten, ací, amb malsana intenció. Repetim, podrà ésser trobada aquesta persona. Però dubtem que, sense anar revestida de l'encarcament que porta l'ésser autoritat, pugui comportar-se amb tant de seny i alta justesa de mires com la persona que ens deixa, perquè sent la inquietud de la lluita política, que des del càrrec del Passeig de la Duana no pot ni somniar.

El ciutadà Companys, demés d'un gran polític, se'ns ha revelat tota una autoritat. Ha sabut enfocar els assumptes de tal forma, que no hi ha hagut vencedors ni vençuts. Enèrgic, amb aquella energia de les dues de la tarda del 14 d'abril, quan va hissar a la Casa Gran la bandera tricolor, ha treballat per la ciutat i la “província” i ha fet comprendre la raó als massa curts de gambals. Estem segurs que aquells enemics de què un dia va parlar-nos, avui no els deixa enlloc. Les diversitats de parers, a Companys no li han creat enemistats. Tot el més, li han fet obrir els ulls davant les realitats dels moments i ha comprovat que el poble ha tingut en ell, més que una autoritat, un amic amb qui s'ha identificat un parell de mesades.

El ciutadà Companys se'n va del govern civil; nosaltres som els primers en lamentar-ho. Ens dol com amics, com a ciutadans i com a militants d'esquerra. I, sense exigir-li, però, nous esforços per a romandre en aquell lloc, voldríem sollicitar d'ell el nom de la persona que pugui seguir la seva tasca fraternal; ell sap bé que el govern civil de Barcelona és un os. Ell coneixerà qui es vegi amb cor de rosegarlo.

A l'hora dels talls, tothom vol ésser-hil

Estances

I

L'amic em diu: —Si el cant és conhortança,
forgem-lo amb seny que l'hagi fecundat;
enjoyada la nostra benaurança,
fem-lo segur amb més maturitat.

I jo li responc: —Ara, reposada
i serena la vida, el cant primè
serà molt més 'august: silenciada
la veu, dins meu, mon cant començaré.

II

Si la paraula avui ix poc segura,
el pensament que porta és ben madû;

si la paraula inhàbil es detura,
el pensament és fort, perquè hi ets tu.

III

Amo la pau d'aquesta vida amable
sense res que emboiregi aquest moment;
tot em parla de tu; serè, adorable
camí del pròdig recomençament.

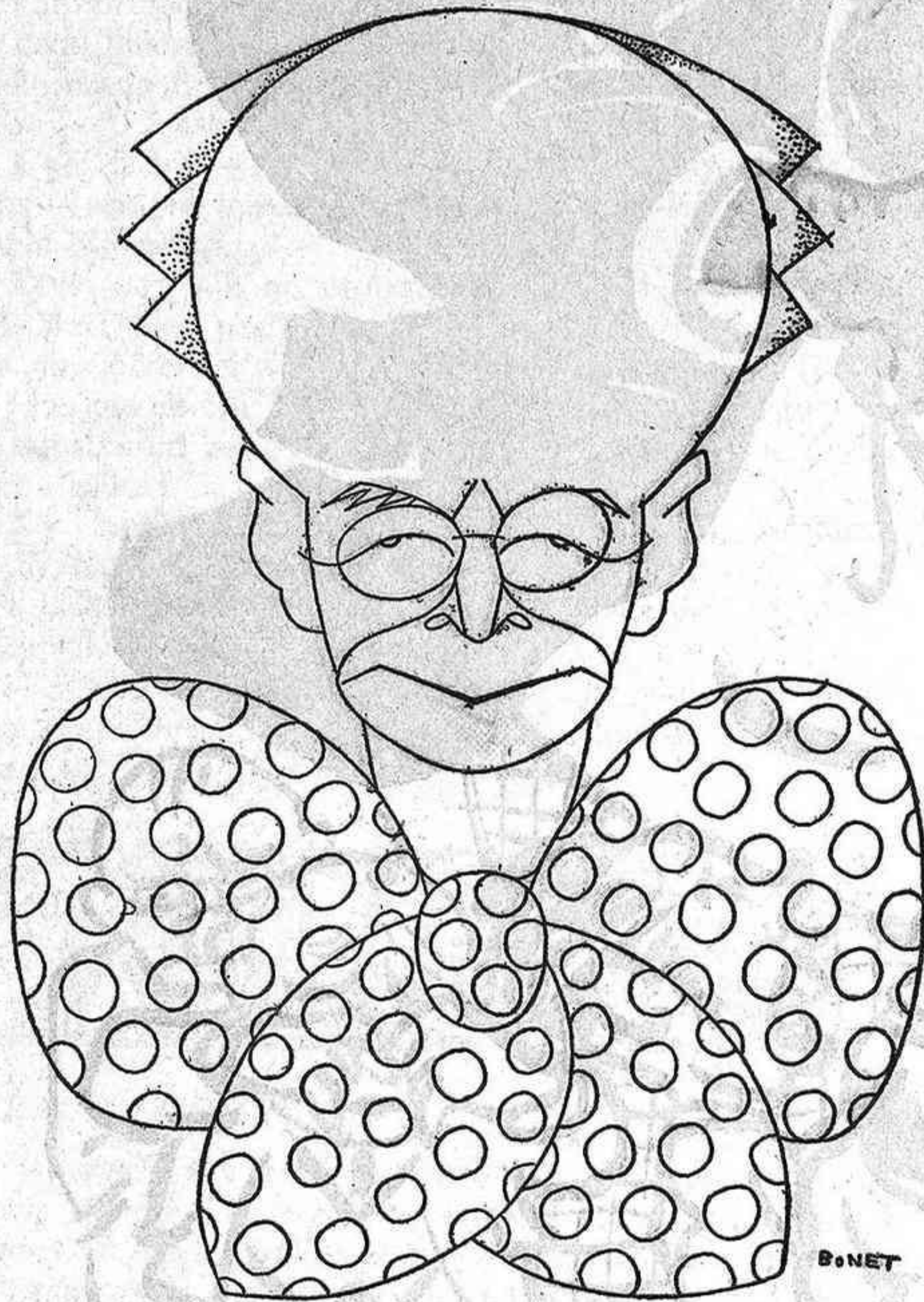
No desitjo res més; sempre aquesta hora
i sempre a compàs del mateix instant;
sent així, mentre et senti a tu a la vora,
les altres coses no em freturen tant.

FRANCESC SERRA

Gabriel Alomar

Nomenat ambaixador de la República Espanyola al Quirinal, Gabriel Alomar ha deixat la illa esplendorosa de Mallorca, planter d'ametllers florits que s'emmirallen en el *Mare nostrum* blau, transparent com un immens safir.

Alomar, tot i haver nascut en 1873, és més jove que la majoria dels nostres polítics.

Ell, com el nostre Rusiñol, serva, al través de la seva literatura i la seva personalitat, aquell optimisme, aquell entusiasme que mapa el somriure etern al rostre, i la riulla lluminosa a l'esperit, quasi un menyspreu olímpic a tot el que no sigui l'art, la política, les lletres...

Recordeu l'Alomar de les *Notes marginals al Quixot*. Recordem el ferm defensor del futurisme en tot el que té d'atrevit dins la valentia de l'empresa innovadora, i veurem palesament la destacada personalitat d'Alomar qui n'és.

Si l'Institut Provincial de Palma ha perdut un excel·lent catedràtic, la República ha guanyat, atraient-lo, un home de mèrits positius, no un arribista ni un poeta de sucre candi, sinó un esperit de lluita, ferm defensor de les doctrines socialistes, liberal arrelat, federal per damunt de tot.

I si la personalitat política d'Alomar ha assolit, a hores d'ara, un dels èxits temps ha de sobres merescuts, no vol dir que la seva personalitat poètica pugui migrar per aquest fet; al contrari, lluny de la seva illa, bressolat per l'enyorança de les nostres terres, de la nostra parla, l'ànima excelsa del poeta fruità espontàniament els millors versos de la seva vida, a temps que prop del Quirinal, n'estem

segurs, tindrem un home de vàlua indiscutible que farà labor de diplomàtic honorat, de polític clarividient i d'artista egregi i amant com cap altre de la llibertat i l'avenc dels pobles.

Retorn de Rodrigo Soriano

També diumenge al matí, procedent de l'Uruguai i en el vaixell "Conte Verde", retornà el conegut polític Roderic Soriano.

A l'estació marítima anaren a rebre'l moltíssims correligionaris, principalment valencians. Hi havia comissions i representants de moltes entitats polítiques llewantines. També hi anaren representacions de les autoritats populars de la ciutat.

Des d'un dels balcons de l'Hotel Colom, i en termes de fe republicana, va haver de dirigir la paraula al públic que l'havia acompanyat en compacta manifestació.

Dos dies més tard, prosseguia el seu viatge a Madrid, on, segons digué, es proposava orientar-se en l'actual situació política i estudiar la posició que adoptarà en definitiva.

Nosaltres li donem la benvinguda ben cordial.

El president de la comissió encarregada de revisar els noms dels carrers i places de la ciutat, senyor Ventós, va proposar darrerament una sèrie de canvis que afecten una trentena de carrers de Barcelona, la nomenclatura dels quals no ens sembla del tot encertada.

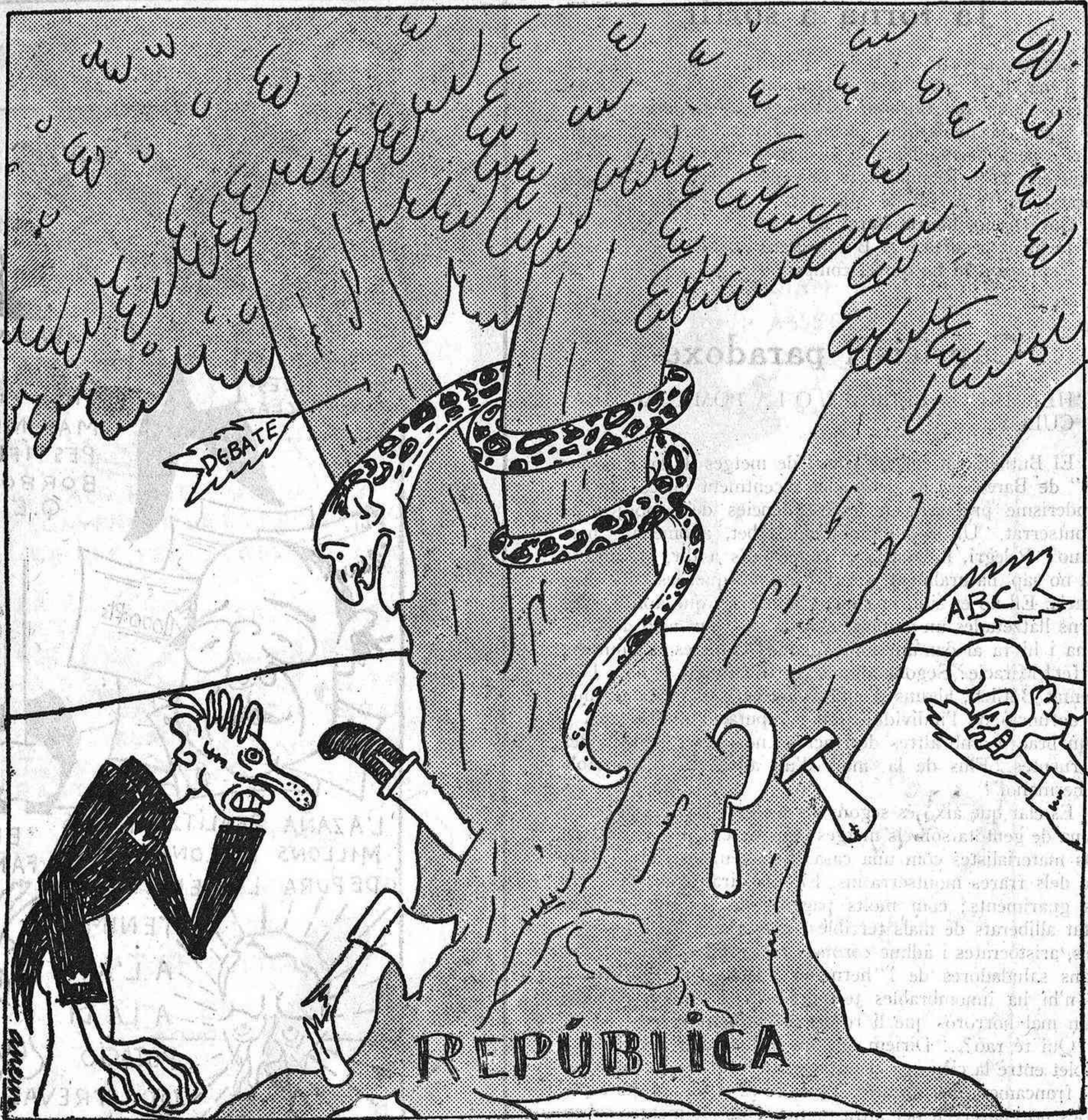
Ja sabem que la tasca és llarga i serà difícil aconseguir tothom; però caldrà que aquella Comissió tingui en compte moltes coses abans no es decideixi a fer ballar el cap dels pobres barcelonins que sempre hem estat els ases dels cops pel que fa referència a tot això.

Donant una ullada als carrers que es proposen canviar de nom, hem sofert la més grossa decepció. A tothom li semblaria lògic que es comencés pels noms més antipàtics i que recorden l'època d'opressió, no? Doncs cap dels carrers de la primera proposició del senyor Ventós no és dels que es diuen Arlegui, Milans del Bosch, Barrera, etc. Certament que hi ha reis, prínceps, i princeses, però n'hi ha d'altres que cap falta no ens feia canviar-los de nom, tenint-ne moltes dotzenes que fan pudor de cremat.

Dels trenta noms que hi ha, volem comentar-ne sobre tres o quatre: El carrer de Marina, es dirà Passeig del Doctor Robert, tot hi havent-hi, a Horta, un altre carrer del mateix nom. El Passeig d'Isabel II, es dirà de Blasco Ibàñez, quan no fa vint-i-quatre hores que la vídua del gran novel·lista mirava des d'un balcó, la perspectiva de la Ronda-Paralel, a la qual es donava el nom del seu difunt espòs. La Plaça Reial, per voluntat del poble, es dirà de Francesc Macià, però a la barriada de can Tunis hi ha un carrer amb el cognom del patrici venerable. El carrer de la Reina Victòria es dirà de Mariana Pineda i, si no anem errats de comptes, a Gràcia hi ha un carrer que porta el nom d'aquella dama.

No tenim intenció de menysprear cap dels noms que s'honoren; sí, però, volem exigir cura en els canvis. No han d'haver-hi duplicitats i ha d'imperar el sentit comú.

Entesos, senyors de la Comissió?

L'arbre de la República

El "sanyó" Cambó

Ha estat a Barcelona el "sanyó" Cambó, el Mecenias de la Via Laietana, l'"amic" de Catalunya, el puntal de la monarquia, el que anà a visitar l'ex-rei a París per a donar-li el condol, l'home dels problemes concrets, l'amic del feixisme, l'amic del diner i de la patronal, l'avalador de Bancs en fallida, l'home que—fora enriquir-se—no n'encerta una.

Diuen que ha marxat.

Per nosaltres, que no torni.

—Està massa arrelat, perquè pugueu fer-li mal.

Com quedem?

El passat dia de Corpus—ja ho devieu veure—a les esglésies posaren banderes republicanes.

Però la processó anava per dintre...

Segons tenim entès, els rectors enviaren a les cases "leales" aquells cartellets de "Som catòlics".

Això, la veritat, no s'adiu gaire amb la bandera republicana a les esglésies. I no és que hom no pugui ésser catòlic i republicà. Es que el lletreret feia una pudoreta molt sospitosa: una pudoreta de facciós.

Ja torna a sortir

Ja torna a sortir "A B C", el diari troglodita dels Luca de Tena, dels Salaverría, dels Juan Pujol, dels Manuel Bueno, l'amic del Borbón, l'enemic de la República.

Quan la monarquia, arbitràriament, suspenia algun diari o periòdic republicà, la suspensió durava mesos. Sota el govern de la República, la suspensió d'"A B C" hauria durat dies. Si el fill de Maura no hagués estat ministre de Governació, hauria durat més.

Ja torna a sortir "A B C". Però no torna a vendre's. Perquè no hi ha qui el compri.

Capricis i paradoxes

L'"HERMANO" PELEGRÍ, O LA POMADA MIRACULOSA

El Butlletí del col·legi oficial de metges de la "província" de Barcelona ha denunciat recentment un cas de curanderisme practicat en les residències dels monjos de Montserrat. Un llec gairebé analfabet, anomenat "hermano" Pelegrí, hi guaria el càncer. Es a dir, el càncer! Ell no sap, naturalment, si era càncer o què, les coses que guaria. Ell no es sinó una mena d'inspirat que aplica a les carns llaterades un emplastre de la seva invenció, les embenava i hi fa al damunt unes quantes creuetes. El miracle és fet! Miracle? Segons alguns certificats que publica l'esmentat Butlletí, alguns d'aquests miracles han acabat amb la defunció de l'individu, amb l'amputació d'una cama o d'un braç o amb altres derivacions no menys lamentables i cruents. Fins de la mort d'un albat és responsable l'"hermano"!

Es clar que això és segons els metges. I ja sabeu quina mena de gentota són els metges: uns descreguts, uns ateus, uns materialistes com una casa. Escolteu, en canvi, l'opinió dels freres montserratins. Ells us diran com són certs els guariments; com molts pagesos de les rodalies han estat alliberats de mals terribles; com fins i tot grans dames, aristòcrates i àdhuc coronels han estat guarits per les mans saludadores de l'"hermano". Com fins ell mateix — n'hi ha innombrables testimonis — ha estat alliberat d'un mal horrorós que li rosegava el rostre.

Qui té raó?... Diríem que un plet secular recomença: el plet entrè la ciència i el miracle. Per qui us decanteu?... Jo, francament, pel miracle. Tenir fe és el tot. Molts específics no guareixen per altra motiu. Tots els metges saben els efectes prodigiosos de la suggestió i, per materialistes que siguin, no deixen de servir-se'n.

Ja convinc que tota aquesta màgica, religiosa o laica, té les seves falles. Que si uns hi recobren el bon humor i la salut, altres hi perden la vida. Però la medicina i la cirurgia científiques tenen també les seves equivocacions tràgiques. Hi ha metges que sovint no fan altra cosa que especular amb les vostres entranyes. Tant per tant, doncs, em decanto pel miracle. Els guariments miraculosos poden fer la prosperitat d'una comarca, d'un país. Penseu en Lurdes!

I bé: ¿No podríem fer de la Santa Muntanya un lloc semblant d'atracció?... L'escenari és incomparable. Cap altra no exercirà un efecte més impressionant damunt dels esperits malaltissos. Altrament, ¿què costaria de fer de l'"hermano" Pelegrí un venerable? La seva ignorància, la seva simplicitat són coses que s'adiuen força amb la santedat. Després, la Verge Bruna, els hotelers de les roda-

lies, els venedors d'estampetes, ja s'encarregarien de la resta. Amb el temps, la Santa Muntanya es veuria plena de romeus que vindrien de totes les parts del món a adorar el cos embalsamat de l'"hermano" Pelegrí, al qual aleshores anomenariem venerable. Vindrien fins i tot negres i xinesos, vindrien nordamericans amb els seus dòlars...

Es, sens dubte, pensant en tot això que diem, que el Cardenal Vidal i Barraquer ha respost a la denúncia oficial del Col·legi de Metges, dient que moltes persones amb

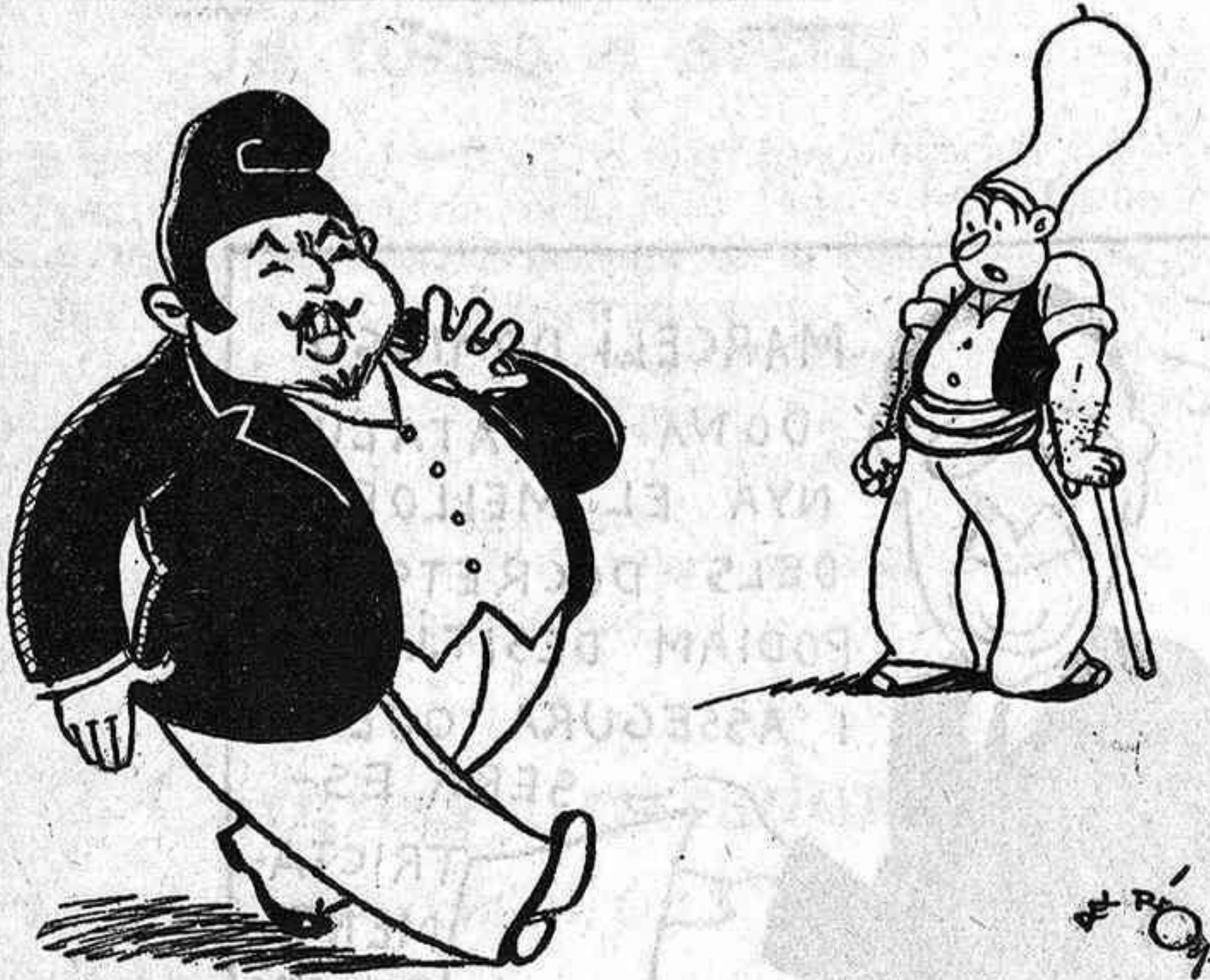
títol professional també es dediquen al curanderisme, i que la cosa millor i més pràctica és esperar que el mateix públic es desenganyi.

Com veieu, el cardenal és un humorista. Té dels metges el mateix concepte que en tenia Molière. Altrament, ell, sens dubte, somnia per a la Muntanya de Montserrat un esdevenidor tan brillant com el que hem esbossat nosaltres. Per això recomana esperar. Esperar! Ell sap que en aquest ram el públic no es desenganya mai. Que els malalts tenen una set insaciable de miracles i que serà

sempre fàcil d'especular amb aquesta set i aquest públic.

Llàstima que l'"hermano" Pelegrí no hagi nascut uns anys enrera! Ara, amb tants revolucionaris, amb tants esperits científics, potser les coses li aniran malament. Potser no li valdrà ni tenir en compte que ell no ha cobrat mai les visites; que el només rebia almoines — almoines que en un cas comprovat foren de cinc mil pessetes — per a misses, i en lloc d'atènyer la santedat, es veurà tractat com un vulgar malfactor.

DOMÈNEC GUANSÉ

Ja despunta l'Alba

—Pobra República, si manessin aquests republicans!

Nòtul'les polítiques

LES BASES DE MANRESA

Diumenge darrer varen celebrar-se, a Manresa, amb extraordinària animació i brillantor, els actes organitzats per a commemorar la primera assemblea de la Unió Catalanista.

Va tenir lloc, al matí, un míting en el teatre Kursaal, en el qual varen parlar En Vicents A. Ballester, per la Unió Catalanista; En Soler i Marc, en nom de Manresa i com a President de la Comissió organitzadora; En Cosme Rofes, en representació del Conseller de la Generalitat Serra i Moret; Ferran Valls i Taberner, en nom de la Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat; Josep M.ª Batista i Roca va parlar en nom de Pompeu Fabra i representant "Palestra"; Joan Estelrich; Carreres i Duran; Daniel Cardona va llegir-hi unes quartilles de Pere Aldavert; Maspons i Anglasesell, pel Centre Excursionista de Catalunya; Bofill i Mates, pel Partit Catalanista Republicà; Raimond d'Abadal, en nom de la Lliga Regionalista; i Ventura Gassol, que arribà començant l'acte, i havia ocupat un lloc a la Presidència, el qual anuncià que el President Macià era camí de Manresa, on va arribar-hi prop de les dues, quan l'acte estava a punt de finir-se. A peu dret, el públic li va tributar una xardorosa ovació.

Va tenir lloc, més tard, el descobriment d'una làpida en el saló de l'Ajuntament i un banquet al qual concorregueren dues-centes cinquanta persones.

Cap al tard, allà a quarts de sis de la tarda, va iniciar-se el retorn; i a Castellgalí, Castellet i Gornal, Castellvell i Vilar, Borràs, La Bauma, Monistrol i Martorell, la comitiva era aplaudida pel poble, que no és cansava d'aclamar l'Avi i els seus acompanyants.

Fou la de diumenge, una data memorable pel catalanisme i pel republicanisme federal català.

TELO EN LAIDE

GOYA

S'ha estrenat una comèdia, una comèdia més, del senyor Muñoz Seca. ¿Quan serà que no s'estrenaran més comèdies del senyor Muñoz Seca? Quan serà que el senyor Muñoz Seca deixarà d'escriure comèdies? Ja n'estem tips de les comèdies del senyor Muñoz Seca. I ja n'estem tips de tanta estupidesa, de tanta grolleria.

Tenim entès que el senyor Muñoz Seca és molt monàrquic, molt amic de l'ex-rei. Tenim entès que les comèdies (?) del senyor Muñoz Seca plaien molt a l'ex-rei. I ho compremem perfectament: a un rei estúpid, un teatre estúpid.

"Todo para ti" té totes les característiques de les anteriors obres de Muñoz Seca: la incongruència, la poca solta, la manca d'enginy i de finor.

Es llàstima que una companyia que compta amb elements de la vàlua de Paco Hernández, Alfons Tudela, i, sobretot, Josefina Tàpias, la gran actriu, perdi el temps amb obres com aquesta.

POLIORAMA

"Papà Gutiérrez" ja és altra cosa. "Papà Gutiérrez" és una comèdia de F. Serrano Anguita. Comèdia honesta, pulcra, honrada. No té res a veure amb les modernes tendències, amb les modernes maneres de fer teatre.

Però, com totes les altres comèdies d'aquest autor—"El celoso extremeño", "Manos de plata", "Tierra en los ojos"—, pertany a un teatre de profunda humanitat, en el qual es mescolen la burla i la tendresa, la ironia i la pietat. I en el qual el drama mai no adquireix, com en la vida, proporcions d'epopeia ni pren un to declamatori.

"Papà Gutiérrez" és la comèdia del "fresco", aquest tipus que tant ha conreat la dramàtica castellana, extrafent-lo llàstimosament mantes vegades. Serrano Anguita esbossa a penes els trets caricaturescos d'aquest tipus, llima i suavitza totes les seves flaqueses, el veu amb humana simpatia.

"Papà Gutiérrez" és una comèdia suau, amable, intelligent, digna d'elogi.

I digna d'elogi la interpretació que li dona la companyia del gloriós actor Joan Bonafè.

BARCELONA

"Tres eran tres" és una comèdia en tres actes original d'Enric Suàrez de Deza. Enrique Suàrez de Deza és un autor jove que compta ja amb una producció abundant. Potser massa abundant, car la quantitat perjudica la qualitat.

Suàrez de Deza, indubtablement, té un talent de comediògraf. I una facilitat per a plantejar i resoldre conflictes damunt les taules d'un escenari. Però ens fa l'efecte que aquesta mateixa facilitat el perjudica.

En "Tres eran tres", com en totes les altres comèdies d'aquest autor, s'hi veuen condicions innegables; és un autor que promet. Però quan s'han escrit tres o quatre comèdies s'ha de fer quelcom més que prometre.

La interpretació, força correcta.

COMICO

Revista en el teatre al qual Sugrañes adjudicà la revista "Flores de Lujo", el títol. Cadenas i Forns, els autors. Velasco,

el "producer". Les "vedettes..." tota una col·lecció de dones boniques.

La mínima quantitat de diàleg; abundància de números de música — complets, cors, ballables, etc. —; molt poca roba; moltes noies boniques; fastuositat; elegància; riquesa: heu-vos ací "Flores de lujo", el nou espectacle que ens ofereix Velasco.

LL. V.

Un nou campió

Abans, en temps de la monarquia—sembla talment que parlem del segle XVII—, els campionats se'ls enduien els altres: Anglaterra, el dels esports; Alemanya, el del kolossalisme; Nordamèrica, el del mam.

Ara, però, amb la República, comencem a posar-nos al nivell de les grans nacions, de les més civilitzades. Tenim un ministre de la guerra, Manuel Azaña, que és el campió dels ministres de la guerra; un monàrquic, Luca de Tena, que és el campió de la cursileria; fins ha fet que l'envegés Charles Maurras; un ministre de governació, Miquel Maura, que és campió dels distrets, perquè encara no sembla haver-se adonat que estem en una República i no en una monarquia.

I tenim, finalment, un campió de billar: Enric Miró. Enric Miró ha proporcionat a Catalunya el primer campionat mundial. Quan arreu del món parlin d'ell, parlaran de la nostra República.

I això és una gran cosa.

TELA DE SOMNIS. Novella per Millàs-Raurell.

Millàs-Raurell és un dels escriptors catalans que més respecte ens fan: per la seva inquietud, pel seu afany de superació, per la seva modernitat, pel seu europeisme. Perquè si bé els escriptors catalans d'avui, la majoria dels escriptors catalans d'avui, ja no fan, com abans, pudor de pagès, fan, encara, una certa oloreta de menestralia, una certa oloreta de província.

A Millàs-Raurell hom no li pot fer aquest retret. I, sols per això, mereix un elogi. En mereix més d'un, naturalment. L'autor de "La caravana", l'obra més reeixida d'aquest autor —segons el nostre humil però sincer entendre—, mereix molts elogis: Perquè no s'ha resignat a fer el que ha fet tothom, a seguir els camins de tothom, i ha portat al teatre la seva inquietud d'home atentíssim a totes les vibracions del nostre temps — "La llotja" —, i l'ha portat al conte — "La caravana" — i a la novella: "Tela de somnis".

"Tela de somnis" és una novella en la qual batega i alena l'ànima proteica, febrosa i turmentada del nostre temps; una novella cosmopolita — Niça, Venècia, Ginebra, Milà, Nàpols —, aquí on totes les novel·les semblaven no poder fugir d'un ruralisme fals i poc intel·ligent.

PÍJAROL

Contrabandistes "bien"

—No, si són «retratos» del rei.

—Tira, dóna; no tinguis escrúpols, que amb el comunisme ja estarà permès.

Influències de Joyce, de Proust, en aquesta novella? No: influències d'Europa, molt beneficioses i dignes d'elogi.

EL SEPTIMO CAMARADA. Novella per Boris Lavreneff.

Una altra novella russa, un altre autor rus. La Premsa, la crítica literària, no han fet l'ambient que es mereixia aquesta obra, no s'han ocupat d'aquesta obra com mereix.

Generalment — de doldre és haver de confessar-ho —, la Premsa s'ocupa poc de llibres. D'ocupar-se'n més, "El séptimo camarada" fóra, a hores d'ara, una de les novel·les més llegides.

Nosaltres hem de confessar que agafarem el llibre aquest amb recel. Però hem de confessar també que l'hem deixat amb recança. Per una raó: perquè "El séptimo camarada" és una gran novella, una de les millors novel·les que hem llegit d'aquests últims anys.

Són molts els mèrits d'aquesta novella: una profunda humanitat; una humana pietat; una comprensió, una lucidesa, magnífiques; una visió clara de la Rússia d'avui, tan calumniada i desfigurada per altres escriptors a sou de l'imperialisme; la pintura de tipus, d'una força i un relleu extraordinaris, algun dels quals — el d'Adamof, el protagonista — té tanta força com els de Balzac, com el "Goriot" de Balzac.

LA SITUACION REAL DE RUSIA, per Lleó Trotski.

Confessem que llegim amb un veritable interès tots els llibres que s'ocupen de Rússia. Avui Rússia és l'enigma i el problema màxims, l'enigma i el problema que apassionen el món.

Francesc Susanna, amb una gran intel·ligència i amb l'autoritat que tots li reconeixem, ha traduït aquest llibre interessantíssim de Lleó Trotski: "La situación real de Rusia", que porta el següent subtítol: "La plataforma de la oposició". Andreu Nin, amic de Trotski, resident molts anys a Rússia i havent actuat directament en la política soviètica, ha escrit el pròleg.

La figura de Trotski és una de les més interessants del món d'avui. Interessant per la seva actuació i pel seu pensament, pel seu intel·lecte. Així es comprèn que, unit al nom de Rússia, Trotski apassioni el món. Del seu llibre "La meua vida", Emil Ludwig n'ha dit que era un dels millors que s'havien produït de cent anys ençà.

I així es comprèn que els seus llibres siguin tan llegits com són. "La situación real de Rusia", com tots els llibres de Trotski, interessa i apassiona.

LA POLITICA A LES COMARQUES CATALANÈS, per

Antoni Fuster Valldeperes.

Per a molts de vosaltres, possiblement, l'autor d'aquest llibre, Antoni Fuster Valldeperes, és un desconegut. Fuster Valldeperes no freqüenta aquesta fàbrica de savis que en diuen Ateneu; no presum des de les pàgines de "La Publicitat", que ara s'han tornat republicanes; no estrena comèdies a Novetats; no "figura", no llueix, no viu en una escaparata. Ni dóna gaires motius perquè hom parli d'ell.

Però Fuster Valldeperes és un escriptor de debò, un escriptor agut, elegant, ric d'idees i sentiments, d'estil clar i vibrant. I un articulista de fibra. Nosaltres li hem llegit articles en diaris forans que podrien ocupar un lloc en els nostres primers diaris.

Ara Fuster Valldeperes ha publicat un llibre: "La política a les comarques catalanes". Encara que no coneguem l'autor, nosaltres us recomanem que compreu el llibre, que el llegiu amb atenció. No us defraudarà, perquè es tracta d'un dels llibres polítics més interessants que s'han publicat aquests darrers temps.

INGLATERRA, EJEMPLO DE DEMOCRACIA, per Rudolf Kircher.

Heu-vos ací una gran obra, una obra interessantíssima, d'un interès apassionant, per a tots aquells que es preocupin de les ciències polítiques. Cal que els nostres polítics professionals llegeixin aquesta obra. I cal que la llegeixi el poble. Tots en treuran ensenyament.

ALPHA

ALTRES LLIBRES REBUTS

"Del nostre excursionisme", per F. Pujol Algueró.

"Cartas a un amigo", per Rabindranath Tagore.

"Als joves", per Rafael Campalans.

"A la deriva", per "El Caballero del Mar".

"Los Karamazov", per Fedor Dostoiewski.

Quina gràcia, senyor Bosch Labrús!

Quina gràcia ens ha fet, senyor Bosch Labrús! Ens n'ha fet tanta que avui l'honorem ocupant-nos de vostè en aquest periòdic. No hem pogut evitar-ho. I vostè ho comprendrà fàcilment: es tracta d'un periòdic humorístic.

El seu gest al Senat ha estat una cosa esplèndida, magnífica, graciosíssima; una cosa de circ: una planxa.

Tant li costa al senyor Bosch Labrús assabentar-se que estem en República? Tant afecte té a S. M., que no sap que això ja ha passat de moda?

Senyor Bosch Labrús: amb la seva planxa vostè s'ha fet popular, s'ha fet cèlebre, a Madrid.

I a nosaltres ens ha fet molta gràcia.

Hostes

Hem tingut el comandant Franco i Roderic Soriano entre nosaltres. Franco ha vingut a homenatjar, amb els digníssims obrers de la casa Elizalde, el capità Sanxo, un dels homes que més han lluitat i han sofert per la República.

Que a tots ens sigui venerada i gloriosa la seva memòria!

Roderic Soriano, exiliat per la dictadura, torna a la pàtria, a lluitar per la República, a afermar la República.

Aquests homes que han entrat a dos dels nostres hotels i han exigit teca, no són, no poden ésser, obrers sense feina.

Cal reaccionar davant de manifestacions com aquestes.

I cal, precisament, que els obrers sense feina tinguin compte de no barrejar-se amb segons qui.

✽

Català! Republicà!

Pensa que, d'ací 15 dies—el 28—, tindran lloc les eleccions.

El 14 de juliol s'obriran les Corts Constituents.

Als homes que vulguis que defensin Catalunya, has d'atorgar-los la teva confiança el dia 28.

Pensa en els que, fa dos mesos, foren els veritables revolucionaris.

✽

El delegat del Govern a la Companyia de Telèfons ha destituït mitja dotzena de senyors que hi cobraven prop de cinquanta mil drets de sou.

Gairebé podrien rebaixar les quotes, ara. Perquè, fet i fet, són ben elevats els preus, ací.

I ningú més que ells no hi sortirien guanyant: n'installarien alguns milers més.

✽

S'han trobat justificatius que diuen ben clar que Bugallà està compromès amb l'època de terror a la nostra ciutat.

Però no se l'empresona?

Que potser esperen que el poble actui?

✽

L'Ajuntament ha tornat a recordar que els ascensors han de funcionar tota la nit.

Però els propietaris fan el sord.

I els llogaters el mut.

✽

Comença a fer calor. Ja es veuen pels nostres carrers, cap al tard dels dies de festa, les colles que vénen de "divertir-se" de les nostres platges.

Veiem braços torrats, rostres cremats pel sol i persones fent la competència als camàlics.

Es l'estiu!

✽

El Centre de Dependents ja torna a tenir vida pròpia, vida digna. El seu calvari—el Centre en mans del pistolisme—s'ha acabat. Ara tornarà a lluir com abans, ara tornarà a ésser una de les entitats que més i millor honoren la nostra terra.

A la festa—festa de lliberació i de civisme—vingué de Madrid Angel Ossorio i Gallardo, a donar una conferència molt documentada i plena de seny.

Res, vaja. Visca el Centre de Dependents!

✽

Es parla novament de què a Barcelona hi ha també camises negres.

Voleu dir, però, que no seran camises brutes ...

✽

Ara, a Itàlia, els feixistes i els catòlics es barallen com a gats i gossos.

Tan amics que eren fins fa poc!

"Sic transit gloria mundi..."

El rei de Romania ha expulsat la reina del país.
Vergonyes de les monarquies!...

✽

En les pròximes eleccions legislatives es presentaran com a candidats diversos sacerdots, així com algunes dames.
Dones i capellans...

L'Espanya amb faldilles!

✽

En el seu discurs del Palace, Melquíades Alvarez va dir—seriosament—que ell havia estat republicà tota la vida...

Tota la vida!

Ah! Admirable don Melquíades, què callat ho portàveu!

Ha calgut que el rei fugís, perquè vós us resolguéssiu a dir-nos-ho...

✽

El Col·legi oficial de metges de Barcelona ha denunciat un cas de curanderisme entre els monjos de Montserrat.

El cardenal Vidal i Barraquer ha dit, però, que això no tenia cap importància; que els deixessin fer.

Veurem, però, què diria el cardenal si un metge, sense haver rebut les ordres, es posés a dir missa... I la cobrés!

J. R. A.—Els dos assumptes que tracteu, podíeu haver-los enfocat millor.

J. R.—Seria l'única manera de complaure a tothom; però no pot ésser.

M. S.—Massa llarg.

C. B.—Hem dit mil vegades que els originals escrits a les dues cares, van al cove.

N. T. B.—Santa innocència! No fa per casa.

U. R.—D'acord, i gràcies.

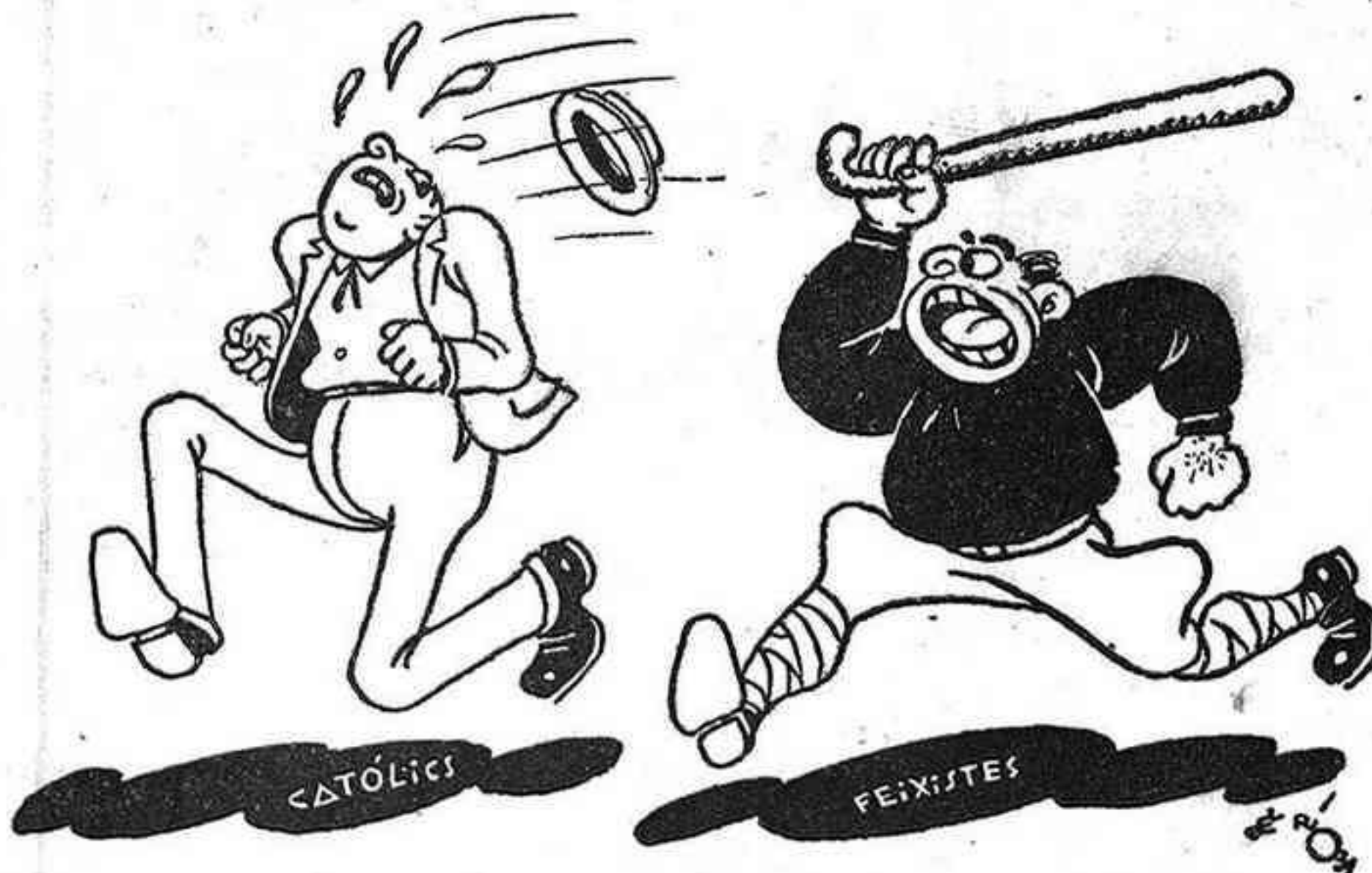
F. G.—Nosaltres no en gastem gaires, d'embut. Al pa, pa i al vi, vi.

M. R. C.—Ja n'hi ha prou, de dictadura! Fa pudor, i no volem parlar-ne més.

XIII.—Podeu ésser molt bona persona, però a Sant Boi n'hi ha de més savis.

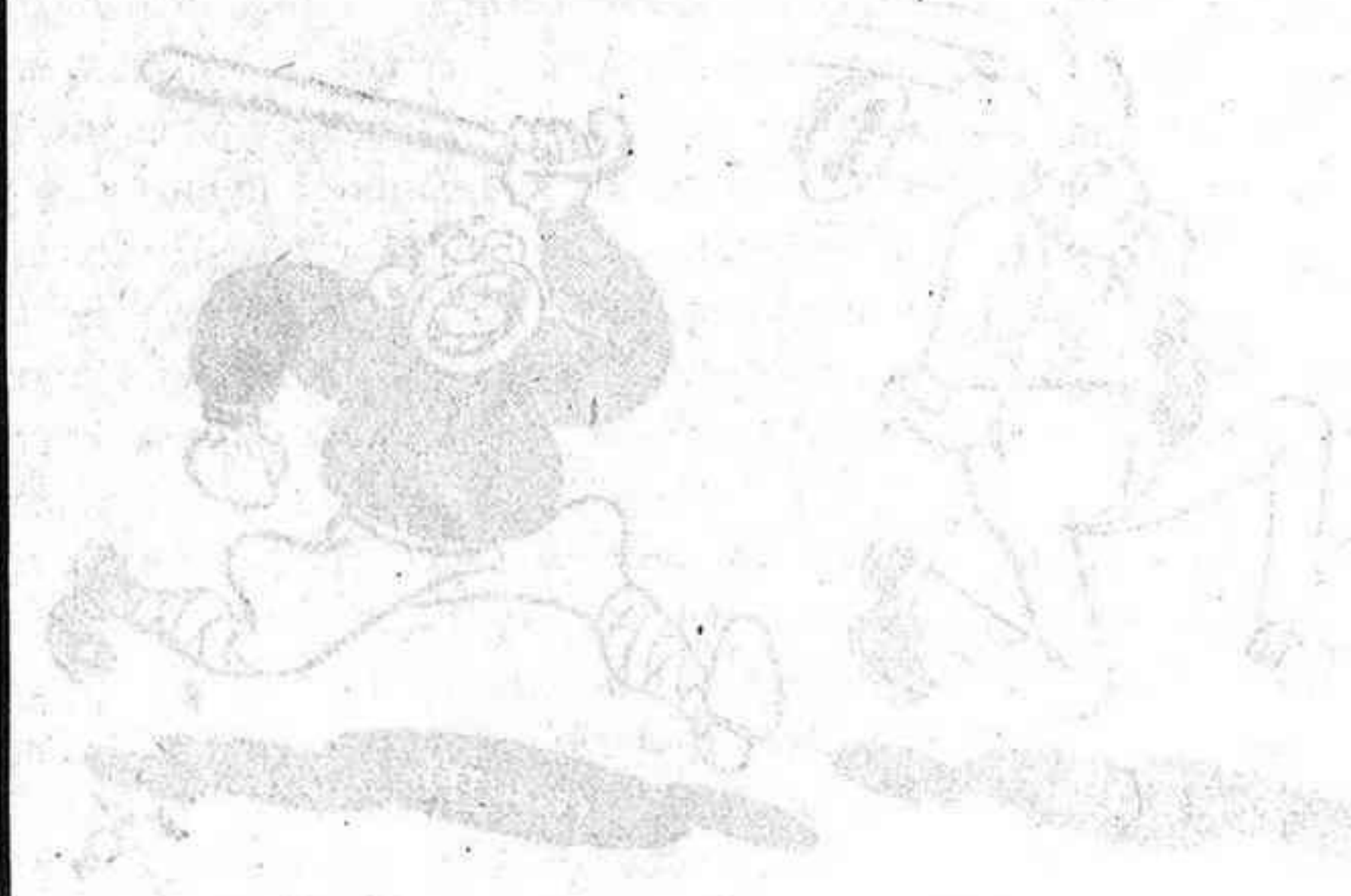
H. S.—No ens atabaleu, amic.

Impremta "L'Esquella" i "La Campana", Om, 8, Barcelona

Feixistes i catòlics

Si els rifaven tots dos, no ens quedàriem números de cap.

VIES URINARIE
Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinaries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc. de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Catxets del Doctor Solvré. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que neces-

siten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda: 5'50 ptes. caixa

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariat), *eczemes*, *herpes*, *ulceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les Píndoles depuratives del Dr. Solvré, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronsos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *jadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les Gragees potenciades del Dr. Solvré. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pesseïtes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a *Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona*, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentollament, tractament i guariment de les dites malalties.

Si voleu menjar bé
aneu al restaurant

GRILL-ROOM

ESCUDELLERS, 8 Lloc predilecte
dels gurmets

*Els millors discos
són els de*

La Voz de su Amo

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

Demaneu-los per tot arreu

LLIBRERIA ESPANYOLA D'ANTONI LOPEZ

Rambla del Mig, número 20

BARCELONA

Telèfon número 18692

Llegiu el llibre d'En Pere Coromines

CARTES D'UN VISIONARI

La Revolució tal com la veia venir fa dotze anys un pensador català

Preu: 4 pessetes

JOAQUIM M.ª BARTRINA

el malaguanyat poeta-filòsof havia escampat una colla de treballs en català que s'han recollit en un volum titulat

DEL CAP I DEL COR

(Idees i pensaments d'un gran escèptic)

LLEGIU-LO, QUE ÉS INTERESSANTÍSSIM

Preu: 5 pessetes

Coneixeu la vida del nostre Tiago?

Vida, obra i anècdotes d'En S. Rusiñol

Il·lustrat amb nombroses fotografies

Preu: 4 pessetes

El darrer llibre d'En Lluís Capdevila

LA PECADORA

és dels que ha tingut més èxit en aquests darrers temps

Preu: 4 pessetes

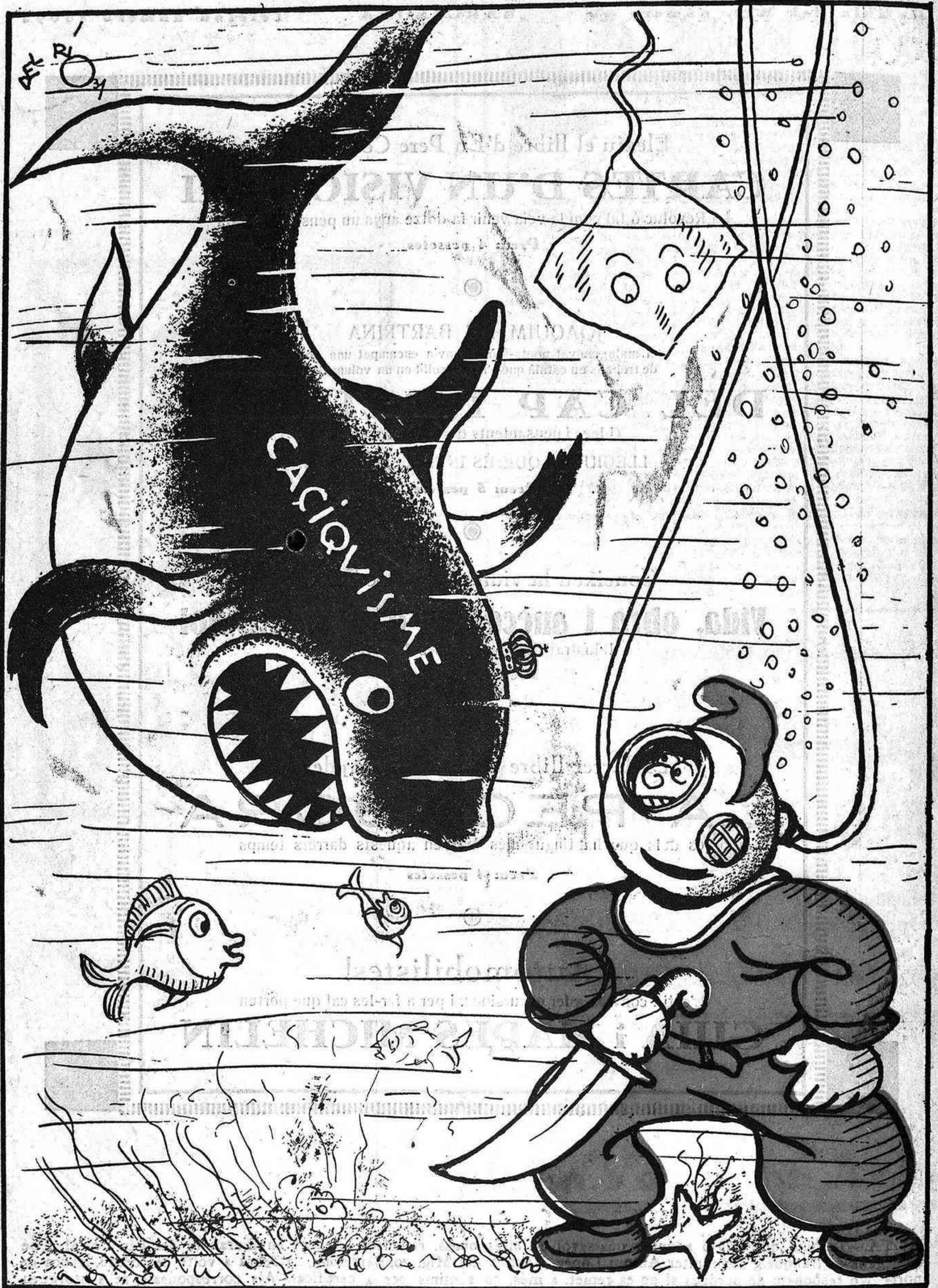

Automobilistes!

L'estiu convida a fer excursions, i per a fer-les cal que porteu

GUIA i MAPES MICHELIN

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certíficat. Als corresponals se'ls atorguen descomptes

Un peix que es porta l'oli... però que aviat el fregirem.